

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Sváčka soudců JUDr. Luboše Vrby a JUDr. Alexandra Károlyiho ve veřejném zasedání konaném dne 19. listopadu 2020 projednal odvolání **obžalovaného** [REDACTED], narozeného [REDACTED], podané proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. července 2020, č.j. 6 T 6/2019-505,

a rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek **zrušuje** pouze ve výroku o náhradě škody a nemajetkové újmy.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se **znovu rozhoduje** tak, že

podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozenému nezl. [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupenému zmocněncem Mgr. Martinem Cyprisem, advokátem se sídlem Lannova třída 16/13, České Budějovice, nemajetkovou újmu za způsobené duševní útrapy v částce [REDACTED] Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený nezl. [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupený zmocněncem Mgr. Martinem Cyprisem, advokátem se sídlem Lannova třída 16/13, České Budějovice, odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. července 2020, sp. zn. 6 T 6/2019 byl obžalovaný [REDACTED] uznán vinným, a to pod bodem 1) rozsudku přečinem omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku, pod bodem 2) rozsudku

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

pokusem přecínu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a pod bodem 3) rozsudku zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Výše uvedených jednání se měl podle skutkových zjištění soudu prvního stupně obžalovaný dopustit tak, že

1) v přesně nezjištěný den v období od [redacted] 2016 do [redacted] 2017 zavrhl nezl. [redacted] nar. [redacted], syna své přítelkyně [redacted] kterého měl v té době svěřeného ke doзору, bez jeho souhlasu v neosvětleném sklepě domu na adrese [redacted] č. p. [redacted] v [redacted] okr. [redacted] ze kterého mu po dobu několika minut znemožnil odejít,

2) v přesně nezjištěný den v období od [redacted] 2016 do [redacted] 2017 v před síni domu na adrese [redacted] č. p. [redacted] v [redacted] okr. [redacted] nezl. [redacted] nar. [redacted], syna své přítelkyně [redacted] jehož věk znal a kterého měl v té době svěřeného ke doзору, strčil na zem a s vědomím, že mu tím může ublížit na zdraví, jej opakovaně, nejméně desetkrát, s největší pravděpodobností obutou nohou, kopl do oblasti přední horní poloviny těla a jeho nohou, čímž mu na zasažených místech způsobil hematomy, přičemž jen v důsledku na vůli obžalovaného nezávislého sledu okolností nedošlo u poškozeného ke vzniku závažnějších poranění, zejména např. zlomeniny některého ze žeber, která by měla za následek jeho omezení na obvyklém způsobu života po dobu alespoň jednoho týdne, např. bolestivostí hrudníku při pohybu a dýchání,

3) v přesně nezjištěný den na přelomu let 2017 a 2018 v domě na adrese [redacted] č. p. [redacted] v [redacted] okr. [redacted] poškozenému nezl. [redacted] nar. [redacted] jehož věk znal, zneužívaje jeho situačního strachu mu klást účinný odpor, aby od něho nebyl pro případ kladení aktivního odporu zbit či uzavřen do sklepa, jakož i toho, že pro svůj nízký věk smyslu jeho jednání dostatečně nerozuměl a nebyl si vědom jeho protiprávnosti, stáhl pyžamové kalhoty a pro svoje sexuální uspokojení mu třel nahé přirození, poté jej přiměl k otočení se na břicho a opakovaně mu do konečníku zavedl prst své ruky, a to přes plác poškozeného, zapříčiněný pociťovanou velkou bolestí,

2. Za toto jednání byl obžalovanému uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání šesti let, kdy pro výkon tohoto trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Dále bylo rozhodnuto o náhradě nemajetkové újmy, kdy bylo rozhodnuto tak, že obžalovaný je povinen zaplatit poškozenému nezletilému [redacted] nemajetkovou újmu ve výši [redacted] Kč, kdy se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu byl odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolání, a to prostřednictvím svého obhájce, kdy toto odvolání směřuje, jak proti výroku o vině, tak proti výroku o trestu, ale i proti výroku o náhradě škody. Namítá, že soud prvního stupně pochybil, pokud jej uznal vinným ze spáchání všech skutků, když v této souvislosti namítá podstatné vady řízení, včetně porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit řádné objasnění věci. Dále vytýká, že se soud dostatečně nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, a že uznáním viny porušil ustanovení trestního zákona a konečně namítá, že v projednávané trestní věci vznikly pochybnosti o správnosti skutkových zjištěních obsažených v napadeném rozsudku, a to přesto, že soud vedl vůči němu řízení korektně a měl zřejmě snahu zjistit skutkový stav věci. Obhajobě se protíví pouze výpověď nezletilého svědka [redacted]. Tu na rozdíl od úvah soudu prvního stupně považuje za nevěrohodnou. Z provedených důkazů totiž vyšlo najevo, že vztah mezi ním a jeho tehdejší přítelkyní - matkou nezletilého [redacted] paní [redacted] nebyl zrovna harmonický. Jejich tehdejší domácnost se prakticky po celou dobu potýkala s nedostatkem finančních prostředků, z čehož mezi námi vznikaly hádky, kterým byl nezl. [redacted] přítomen. Důvody, proč byl nezletilý motivován vypovídat proti jeho osobě nepravdivě, byly shrnuty i v

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

sexuálním podtextem a dopustil se zločinu znásilnění. Dlužno poznamenat, že v domě v [REDACTED] nebyli s nezletilým sami, kromě nich tam vždy někdo byl, a to nepřetržitě. Minimálně [REDACTED] obžalovaného paní [REDACTED], ale i další osoby, které byly v přípravném řízení vyslechnuty. Pokud by nezletilého svědka zavíral ve sklepe, který ostatně dle provedených šetření nešel pořádně zavírat, natož zamykat, jistě by některý ze spolubydlících slyšel nezletilého naříkat, takováto událost by vyplula na povrch. Nikdo ze svědků žádnou takovouto událost neregistroval. Poukazuje na zásadu in dubio pro reo a žádá o zproštění. Poukazuje dále i na výrok o trestu, který považuje za nepřiměřeně přísný. Stejně tak nesprávný je i adhézní výrok o nemajetkové újmě, v intencích jeho obhajoby není tento nárok vůbec dán, pokud by některé z jednání ve výrokové části rozsudku bylo lze proti jeho výhradě považovat za prokázané, pak poznamenává, že by šlo o ojedinělé jednání, které se v dalším časovém horizontu neopakovalo, z důkazů je zřejmé, že projednávané skutky, pokud se vůbec staly, s výhradami výše vznesenými, nezanechaly na nezletilém zásadnější negativní následky, nebyla ani diagnostikována posttraumatická stresová porucha. Navíc bez problému nezletilý snášel jeho přechodné pobývání v jeho domácnosti v měsíci [REDACTED] 2019. Proto považuje přísudek prvního stupně poškozenému z titulu náhrady nemajetkové újmy za nepřiměřený, není pro tento přísudek podklad, resp. pro takovéto rozhodnutí by bylo třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení. Navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a rozhodnuto tak, až se obžalovaný zprošťuje obžaloby a poškozený odkazuje se svým nárokem na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání obžalovaným podle ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těchto oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroku, proti nimž bylo odvolání podáno. Vrchní soud v Praze zkoumal, zda nedošlo k porušení práva obžalovaného na obhajobu a zda soud prvního stupně řádně opatřil veškeré potřebné důkazy, které následně podle § 2 odst. 6 tr. ř. vyhodnotil. Je třeba zdůraznit, že většina skutečností, které jsou napadány v odvolání obžalovaným, zejména směřují k věrohodnosti poškozeného [REDACTED] a vyhodnocení jeho výpovědi a výpovědi slyšených svědků, kdy právě z těchto výpovědí nalézací soud jednoznačně čerpal a vyšel a dále také i z listinných důkazů a znaleckých posudků vypracovaných ve věci. Pokud se jedná o hodnocení výpovědi jednotlivých svědků, zejména svědecké výpovědi poškozeného [REDACTED], s tím se ve svém rozsudku dle názoru odvolacího soudu řádně soud nalézací vypořádal, kdy uzavřel, že poškozený je věrohodný svědek a stejně tak považoval za nezpochybnitelný znalecký posudek z odvětví dětské psychologie vypracovaný na poškozeného, který vypracoval znalec PhDr. Jaroslav Šturma, kdy jeho znalecký posudek považoval nalézací soud za relevantní a nezpochybnitelný. Naopak, pokud jde o výpověď obžalovaného, s tou se nalézací soud neztotožnil. Stejně tak posuzoval i výpověď svědkyně [REDACTED], které neuvěřil v tom směru, že by jí poškozený měl sdělit, že si celé jednání vymyslel. Nalézací soud tedy své závěry o vině opřel jednak o výpověď pro něj věrohodného nezletilého [REDACTED], dále o znalecký posudek vypracovaný na nezletilého, dále vyšel z výpovědi svědkyně [REDACTED] a zejména z komunikace mezi ní a matkou poškozeného a veškeré tyto závěry, které vycházejí zejména z těchto důkazů, samozřejmě konfrontoval i s dalšími provedenými důkazy, které provedl v rámci hlavního líčení a i dle odvolacího soudu jeho dokazování bylo naprosto

dostatečné. Odvolací soud se plně ztotožňuje s tímto hodnocením, kdy se nalézací soud logicky vypořádal s námitkami obžalovaného, které byly použité již při jeho obhajobě u hlavního líčení, pokud soud uzavírá, proč uvěřil výpovědi poškozeného a některých dalších slyšených svědků a nikoli verzi obžalovaného, tak to logicky zdůvodnil. Zde je třeba zdůraznit, že hodnocení důkazů je výsadním právem soudu prvního stupně, který důkazy provádí a poté hodnotí, pokud přitom nalézací soud postupuje důsledně dle § 2 odst. 6 tr. ř. a jeho argumenty nejsou v rozporu se zásadami obecné logiky, nelze proti takovému hodnocení důkazů nic namítat. Tak je tomu i v tomto případě, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že skutková zjištění soudu prvního stupně jsou zcela správná, s argumenty soudu prvního stupně se odvolací soud plně ztotožňuje a jako na zcela správné na ně odkazuje.

5. Odvolací soud kvituje, že soud nalézací se nespokojil pouze s tím, že procesně správně provedl, resp. přebral zvukový obrazový záznam, z výslechu poškozeného, který byl proveden v souladu s trestním řádem po zahájení obvinění za účasti obhájce a za účasti OSPOD. Poškozený byl následně předvolán k hlavnímu líčení, kde vypovídal ze speciální místnosti za pomoci videozařízení, kdy tomuto výslechu byl přítomen i znalec PhDr. Jaroslav Šturma, který vypracovával znalecký posudek na osobu poškozeného. Je zcela zjevné, že se nalézací soud nespokojil s výpovědí poškozeného z přípravného řízení a chtěl si sám udělat obrázek o poškozeném jako takovém, chtěl vidět, jakým způsobem reaguje na položené otázky, jak vypovídá, v podstatě i jak se tváří u výslechu, kdy si chtěl případně odstranit nejasnosti, které měl, šlo zejména o to, aby bylo jednoznačně některé rozpory i na které poukazovala obhajoba odstraněny, což se dle názoru odvolacího soudu právě tímto výslechem podařilo, a to i v těch intencích, kdy byl výslech poškozenému předestřen a ten odpovídal poté velmi jednoduše, ale v podstatě i takovými jednoduchými odpověďmi byly odstraněny některé nejasnosti a nepřesnosti. Navíc zcela jednoznačně se vyvrátilo vyjádření matky poškozeného, že by jí poškozený řekl, že si to celé vymyslel, kdy toto právě u hlavního líčení zcela jednoznačně vyvrátil. Znalec byl následně vyslechnut po výpovědi poškozeného, znovu se vyjadřoval k jeho osobě a v podstatě znovu potvrdil závěry svého znaleckého posudku, který vypracoval na poškozeného. Poukazoval znovu na to, že nebyl zaznamenán sklon ke lhaní či vymýšlení, ani žádné sklony ke zkreslování, patologické lhavosti, k záměrnému účelovému blokování, zveličování či bagatelizování nebo zkreslování skutečností, jeho tvrzení nebylo ovlivněno či motivováno jinými faktory, jako je například osobností svědka, vztahem k pachateli, ovlivnění jinými osobami, zejména matkou apod. Projevoval se u něj spíše ostych, stud, zřejmě také strach, byl u výpovědi věcný a zdrženlivý, jeho fantazie je spíše chudá, je třeba jej povzbuzovat k vybavování vzpomínek a přestav, rozhodně se nezdá, že by jeho výpověď byla stimulována, ovlivňována či motivována jinými osobami, sama matka dle facebookové korespondence s její [REDAKCE] byla výpověďmi chlapce zaskočena, zprvu tomu ani nechtěla věřit, ovlivnění jeho výpovědi lze tak spatřovat pouze v tom, že v jejich podání byl tlumen obavami z obžalovaného. Z početných pozorování a zpráv o dítěti ani z vlastního znaleckého vyšetření ohledně nezletilého nevyšel najevo žádný doklad o tom, že by chlapec měl tendenci záměrně lhát, zatajovat skutečnosti, zkreslovat pravdu, v kontextu jeho osobnostní struktury lze proto jeho výpovědi o věci považovat za odraz skutečně prožitých nepříjemných až traumatizujících událostí, které skutečně prožil, byť o nich vypovídá se značným odstupem. Toto postupné odhalování prožitého plně odpovídá jeho povaze, svěřuje se obtížně, potřebuje nejprve získat důvěru, proces svěřování probíhá velmi pozvolna, je tlumen zábrany. Dá se říci, že závěru znalce je zjevné, že poškozený velmi jednoduše odpovídá, má

slabší vyjadřovací schopnosti, ale přesto i na základě výpovědi u hlavního líčení se podařilo některé nepřesnosti upřesnit a v tomto směru jednoznačně odvolací soud uvádí, že tento výslech byl proveden taktéž zcela procesně použitelně, stejně tak předestření výpovědi svědka bylo v mezích trestního řádu a neztotožňuje se tedy se závěry odvolatele, že takto postupováno býti nemohlo, právě i s ohledem na procesně správně vedený výslech v přípravném řízení mohl soud postupovat u hlavního líčení tak, že předestřel svědkovi výslech z přípravného řízení, kdy tento byl v přípravném řízení veden správně, obhájce měl možnost se tohoto výslechu zúčastnit, takže nelze o procesní použitelnosti polemizovat. Pokud se jedná o námitky, že výslech byl policií veden nestandardně, zde je potřeba připomenout, že výslechy takovýchto malých nezletilých svědků jsou velmi složitě vedeny, tento výslech nevybočoval z jiných obdobně vedených výslechů, kdy je velmi složité takovéto osoby rozhovořit, ptát se jich a samozřejmě výpovědi jsou vedeny tak, aby zejména svědek nebyl nějakým způsobem stresován, aby výslech, byť v rámci zákona, byl veden co nejjasněji a nejstručněji a odvolací soud má za to, že tento výslech nijak nevybočoval z rámce tak, jak výslechy s takovými svědky vedeny jsou. Bylo zcela jasné od začátku i poškozenému, o kom je řeč, že se jedná o vztahu mezi poškozeným a obžalovaným, rozhodně toto poškozený od počátku věděl, a pokud mu bylo jméno obžalovaného následně řečeno policií, tak se přeci nelze domnívat, že poškozený do té doby nevěděl, o kom je řeč, to je naprosto zavádějící a nelze s tím souhlasit. Jak již bylo řečeno, v této věci byl poškozený nad rámec vyslechnut opakovaně u hlavního líčení, stejně tak i znalec měl možnost opakovaně se vyjádřit k osobě poškozeného u hlavního líčení, byl přítomen této výpovědi a následně se při svém výslechu vyjádřil i k otázkám všech procesních stran. Jednoznačně vylíčil, zdůraznil a stvrdil své závěry znaleckého posudku a také se vypořádal s dotazy, které na něj směřovaly, ohledně některých nepřesných informací, které uváděl poškozený, a na které upozorňuje obhajoba, tento znovu zdůraznil, že chlapec to, co vypověděl, tak prožil, dle jeho názoru není podstatné, zda měl či neměl modřiny, jak on to vlastně pocítoval, jde o to, že to kopání prožil. Stejně tak se vyjadřoval k tomu, zda měl kalhoty nebo neměl, znalec má za to, že se to takto stalo a bylo to na nahé tělo. Je to častý fenomén, kdy doznání, přiznání, odhalení pravdy se děje graduálně postupně, není příjemné o tom mluvit tak, jako únosnější je postupnost, tedy přes kalhoty a pak se to jakoby obnaží, nemá do dle znalce však vliv na věrohodnost. Znalec velmi podrobně přesvědčivě obhájil své závěry, vysvětlil, proč svědek vypovídá tak, jak vypovídá a z čeho to vyplývá a jednoznačně stvrdil závěry, ze kterých vyšel i nalézací soud, tj. že je svědek věrohodný. Navíc, co se týká skutečnosti, zda si to mohl poškozený vymyslet, má za to, že poškozený byl na vyšetření u dalšího psychologa v [REDAKCE], které bylo děláno profesionálně, korektně a kdy to je další nezávislý zdroj poznatků přispívající k věci (myšleno výpověď svědka [REDAKCE] a jeho písemné závěry). Kromě výpovědi samotného poškozeného a tohoto výše uvedeného znaleckého posudku, jednoznačně nalézací soud vyšel i z dalších důkazů, kdy nelze opomenout komunikaci mezi matkou poškozeného [REDAKCE] a její [REDAKCE] svědkyní [REDAKCE] ze které vyplývá, že se jí svědkyně [REDAKCE] svěřila, co se od syna dozvěděla, sdělovala své úvahy, jak se s tím vypořádat v zájmu poškozeného a ze které lze dovodit, že pro ni nebylo prioritou podávat na obžalovaného trestní oznámení. Z toho lze vyjít i v tom směru, že je zjevné, že poškozený nemohl být z její strany nikterak nabádán k takovéto výpovědi, naopak je patrné a je to zcela jasné, že svědkyně měla zájem na tom, aby obžalovaný zůstal v rodině, protože se na chodu finančně podílel, což pro ni bylo podstatné, kdy i následně po tom, co se mělo odehrát, pustila obžalovaného zpátky do bytu a po nějakou dobu tam znovu pobýval i s poškozeným, což zcela jednoznačně bylo prokázáno. Pokud se jedná o její vyjádření právě s ohledem na to, že si to měl

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

poškozený vymyslet, to přesně koresponduje právě s výše uvedeným. Výpověď poškozeného je podepřena dle názoru odvolacího soudu i výpovědí a zprávou svědka [REDACTED] dětského psychologa, ke kterému nezletilý docházel. Za celou dobu nepadla zmínka o tom, že by si to poškozený vymyslel, byť tam byl s matkou opakovaně, nic tomu nenasvědčovalo, svědek nezjistil taktéž ovlivnění žádnou jinou osobou ani schopnost vymyslet to, co opakovaně poškozený popsal, když z jeho vyjádření rozhodně nevyplývalo, že by si to celé vymyslel. Opakovaně v rámci ověřujících dotazů uvedl stejné skutečnosti, které lze považovat za popis autentických prožitků. Pokud se týká znaleckých posudků, které byly vypracovány na obžalovaného, zde je potřeba říci, že znalci dospěli k závěru, že obžalovaný netrpí žádnou duševní poruchou, stejně tak nebylo zjištěno nic, co by svědčilo pro přítomnost sexuální deviace. Vrchní soud však upozorňuje, že pachatelé sexuálních deliktů jsou z výrazné většiny osoby jinak běžně heterosexuálně orientované, tedy nikoli osoby s pedofilními či jinými deviantními sklony. Vrchní soud v Praze i s ohledem na zkušenosti ze své rozhodovací činnosti, poukazuje na tuto skutečnost, kdy není nutné, aby každý pachatel takového trestného činu měl nějakou sexuální úchylku, či měl určité deviantní či pedofilní sklony. Nelze z takového závěru, že někdo netrpí takovými poruchami, jednoznačně dovozovat, že se závadového jednání nedopustil. I na základě těchto důkazů dospívá nalézací soud k závěru o vině obžalovaného a vrchní soud se s tímto závěrem taktéž ztotožňuje.

6. Vrchní soud v Praze se ztotožnil i s právní kvalifikací, kterou použil a aplikoval soud nalézací, kdy velice správně dospívá jednak k závěru, že se jedná o tři samostatné skutky, tři samostatné právní kvalifikace, a to pod bodem 1) přečin omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku, pod bodem 2) pokus přečinu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a pod bodem 3) zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Je patrné, že obžalovaný jednal k újmě poškozeného nezletilého v době, kdy ho měl svěřeného jako otčím během pobytu u [REDACTED] k doзору, znal jeho věk, který byl [REDACTED] až [REDACTED] let. Pokud jde o jednání pod bodem 1) tam si zjevně obžalovaný vynucoval určitou poslušnost na poškozeném, chtěl jej ponížit a zavřel jej tedy do sklepa, čímž poškozenému protiprávně bránil užívat osobní svobody. Poškozený o tomto vypovídal v tom směru, že se z toho sklepa nemohl dostat, byť ten sklep nešel úplně zamknout, ale je zjevné, že pokud obžalovaný držel dveře, tak samozřejmě poškozený jako nezletilý neměl šanci tyto dveře otevřít. Pokud jde o jednání pod bodem 2) i zde má odvolací soud ten názor, že není podstatné, zda poškozený měl modřiny či neměl modřiny po jednání obžalovaného, které má za prokázané, ale je podstatné, že došlo k těm kopům nejméně desetkrát a i pokud by to bylo malou intenzitou, mohlo dojít k ublížení na zdraví, právě i s ohledem na nízký věk a fyzickou konstrukci poškozeného. Poškozený byl kopán do oblasti hrudníku, když mohlo dojít ke zlomenině žeber, tj. k poranění, kdy mohl být byť i minimálně týden podstatně omezen v obvyklém způsobu života. K ničemu takovému naštěstí nedošlo. Samozřejmě i s ohledem na neprokázanou výši intenzity kopů, je užitá právní kvalifikace zcela na místě, tj. že jednání bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu a jehož se dopustil obžalovaný v úmyslu jinému ublížit na zdraví, čin spáchal na dítěti mladším patnácti let, kdy k dokonání trestného činu nedošlo, zcela zjevně tedy jednání směřovalo k přečinu ublížení na zdraví. Odvolací soud neshledal, že by tam mělo dojít k nějaké přísnější právní kvalifikaci i s ohledem na to, že tam žádné prokazatelné následky nebyly shledány. Pokud jde o jednání pod bodem 3), to již bylo vyvrcholení určitého jednání, které tomu předcházelo v tom běhu času, kdy poškozený již nekladl ani žádný odpor proti tomu, co s ním

obžalovaný dělal, protože se ho bál, bál se toho, aby nebyl nějakým způsobem zbit, nebo zavírán do sklepa, nebo něco podobného. Došlo k jednání, kterému poškozený nerozuměl a neměl důvod se mu účinně bránit, tím pádem následně došlo k vědomému zneužití psychické bezbrannosti poškozeného. Pokud se jedná o masturbaci, kdy bylo třeno nahé přirození, atakován anální otvor poškozeného, do kterého mu opakovaně obžalovaný zavedl prsty své ruky a věděl, že je to dítě mladší patnácti let, jedná se o jednání, ve kterém obžalovaný dílem pohrůzkou násilí, dílem zneužitím bezbrannosti poškozeného, donutil jej k pohlavnímu styku a tím spáchal jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží na dítěti mladším patnácti let, kdy jednoznačně to provedení, tedy strkání prstů do řitního otvoru, se právě za styk, provedený způsobem srovnatelným se souloží, dá jednoznačně považovat. S ohledem na způsob spáchání skutků pod body 1) a 3) lze jednoznačně dovodit úmyslné zavinění obžalovaného dle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku tak, jak koneckonců to jednání popisuje i nalézací soud, lze se s tím jednoznačně ztotožnit, kdy v podstatě pod bodem 2) rozsudku bylo jednáno minimálně v nepřímém úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť obžalovaný musel být srozuměn, že kopy nohou do těla malého dítěte mu mohou reálně způsobit ublížení na zdraví.

7. Odvolací soud je toho názoru, že nesprávný není ani napadený výrok o trestu obžalovaného, když obžalovanému byl soudem prvního stupně uložen trest takřka na samé spodní hranici zákonné trestní sazby § 185 odst. 3 tr. zákoníku, a to v trvání šesti let, kdy pro výkon tohoto trestu byl v souladu s trestním zákoníkem zařazen do věznice s ostrahou. Odvolací soud má za to, že vyměřený trest odpovídá zákonným kritériím stanoveným zákonodárcem, nalézací soud ctil zákonné zásady, při ukládání trestu zohlednil závažnost spáchané trestné činnosti, jakožto i osobu obžalovaného a trest, který nakonec nalézací soud ukládal, rozhodně nelze považovat za trest nepřiměřeně přísný. Velice správně byl trest ukládán jako trest úhrnný při spáchání tří trestných činů podle nejprísnějšiho ustanovení tj. podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku. Nalézací soud správně zhodnotil všechny okolnosti při ukládání trestu, a to jednak okolnosti daného případu, míru nebezpečnosti tohoto jednání, přihlédl k charakteru předmětné trestné činnosti a ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem, kdy rozhodně obžalovanému polehčuje, že se na něj hledí jako by nebyl soudně trestán, pokud jde o přitěžující okolnosti, ty lze spatřovat právě ve spáchání více trestných činů a dá se říci, že i jednání bylo páčáno po poměrně dlouhou dobu. Uložený trest byl jednoznačně shledán jako adekvátní a přiměřený, pro výkon trestu byl obžalovaný zařazen do věznice s ostrahou, tj. podle znění tr.zákoníku a bylo postupováno správně, kdy samozřejmě nebyl shledán důvod a s tím se odvolací soud ztotožňuje, aby byl obžalovaný zařazen do věznice s přísnějším režimem.
8. Vrchní soud se však z podnětu odvolání obžalovaného zabýval i výrokem o náhradě škody, konkrétně nemajetkové újmy, a zde se s rozhodnutím nalézacího soudu neztotožnil. V první řadě je třeba říci, že se poškozený ██████████, zastoupený zmocněncem, připojil řádně a včas se svým nárokem na nemajetkovou újmu, kterou vyčíslil na částku ██████████ Kč a tuto částku i nárok konkretizoval, kdy se jednoznačně mělo jednat o kompenzaci ve smyslu ustanovení § 2956 občanského zákoníku, mělo se tedy jednat o prožité duševní útrapy a za tyto prožité duševní útrapy požadoval poškozený částku právě ██████████ Kč. Nelze nalézacímu soudu vytknout, že by se nezabýval nárokem na nemajetkovou újmu, on se jí zabýval a velmi podrobně, uvedl i proč částku nepřiznal v plné výši, ale přiznal toliko částku ██████████ Kč. Dá se říci, že mu lze vytknout snad jedině to, že se jednoznačně nezaobíral možnostmi obžalovaného uhradit tuto částku, nezabýval se jeho majetkovou situací, což je podstatné i pro stanovení výše nemajetkové újmy.

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████

Jak již bylo výše řečeno, nárok byl konkrétně vymezen, což je podstatné proto, aby vůbec mohlo být správně rozhodnuto o nemajetkové újmě, která byla požadována. V této trestní věci byla dostatečně prokázána, jak skutková, tak i právní stránka projednávané trestní věci, a tudíž není pochyb o odpovědnosti obžalovaného za vznik nemajetkové újmy, kterou způsobil trestnou činností, za kterou byl uznán vinným. Z hlediska práva na spravedlivý proces je klíčový požadavek náležitého odůvodnění rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř. v § 134 odst. 2 tr. ř., kdy na odůvodnění adhezního výroku je přitom třeba klást v zásadě stejné požadavky jako na odůvodnění rozhodnutí civilního soudu o nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení. Soud je povinen a současně oprávněn ve svém rozsudku rozhodnout podle výsledku provedeného dokazování ve smyslu ustanovení § 228 a § 229 tr. ř. jen o těch nárocích, které byly poškozeným řádně uplatněny, a to způsobem, který zohlední jejich rozlišení. Požadavek jasné specifikace nároku, který byl poškozenému přiznán, a to již ve výrokových částech rozsudku ostatně plyne přímo z trestního řádu. Ze vztahu mezi citovanými ustanoveními občanského zákoníku pak plyne, že zatímco obecné ustanovení § 2956 občanského zákoníku dopadá na duševní útrapy, které nejsou spojeny se zásahem do života a zdraví, ustanovení § 2958 a § 2959 občanského zákoníku se týká právě takových případů. Pokud tedy duševní útrapy mají svůj původ v poškození zdraví prostém, či zvláště závažném, činí se v rámci nároku na náhradu další nemajetkové újmy podle § 2958 občanského zákoníku, resp. podle § 2959 občanského zákoníku, a to podle toho, zda se jedná o primární nebo sekundární oběť. Lze podotknout, že v případě, že poškozený uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy podle § 2956 občanského zákoníku, bylo zcela jasné, že není již třeba dále se zabývat § 2958 občanského zákoníku, kde je potřeba řešit, zda se jedná o nárok na bolestné či nárok na další nemajetkovou újmu, či nahrazení tzv. ztíženého společenského uplatnění. Zcela jednoznačně z vyjádření zmocněnce poškozeného vyplynulo, že se má jednat o odškodnění za duševní útrapy nespojené se zásahem do zdraví a s ohledem na tuto specifikaci dospěl odvolací soud k závěru, že poškozený jednoznačně má nárok na takovouto satisfakci, je zcela zjevné, že v tuto chvíli není žádný přesah do následku na zdraví poškozeného, byť toto nelze samozřejmě do budoucna vyloučit. S ohledem na tyto závěry se i částka ████████ Kč, kterou přiznal nalézací soud, jeví soudu odvolacímu jako nepřiměřeně vysoká, kdy jak již bylo řečeno, je třeba vzít v potaz i majetkové poměry obžalovaného. Nalézací soud se nepřilíší podrobně zabýval určitými možnostmi, schopnosti obžalovaného takovýto nárok uspokojit, kdy soudy jsou povinny v rámci adhezního řízení zkoumat majetkové poměry obžalovaného potud, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek. Kritérium zkoumání majetkových poměrů obžalovaného nesmí představovat otázku, zda tento disponuje, či nedisponuje výraznějším majetkem, ale v podstatě jde o to, aby výše náhrady nepředstavovala pro něj likvidační důsledek. S ohledem na všechna tato vyhodnocení dospěl Vrchní soud v Praze k závěru, že přiměřenou a dostatečnou částkou, která by měla být přiznána poškozenému je částka ve výši ████████ Kč, která odpovídá jednak charakteru jeho narušení, resp. v tuto chvíli nenarušení, nebo poškození zdraví ve formě psychických obtíží, které zde v tuto chvíli nejsou hmatatelné, jednak Vrchní soud v Praze vzal v potaz i majetkové možnosti obžalovaného a má za to, že takováto částka ve výši ████████ Kč je optimální, adekvátní a přiměřená všem okolnostem případu jak osobě poškozeného tak osobě obžalovaného. Z tohoto důvodu zrušil odvolací soud výrok o náhradě škody, resp. nemajetkové újmy, kdy se neztotožnil s tou výší, která byla původně přiznána, byť ta byla i nižší, než s jakou se připojoval poškozený, a proto bylo rozhodnuto znovu o nemajetkové újmě, znovu byla přiznána povinnost obžalovanému nahradit poškozenému nemajetkovou újmu za duševní útrapy

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████

v souladu s § 2956 občanského zákoníku ve výši [REDACTED] Kč a se zbytkem jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy byl poškozený odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Vzhledem ke všem shora uvedeným okolnostem rozhodl Vrchní soud v Praze tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Lze proti němu podat dovolání. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni a to do dvou měsíců od doručení opisu písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky.

Dovolání může podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, obžalovaný pak pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká.

Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, by nebylo považováno za dovolání, byť by tak bylo označeno.

Důvody, pro které lze dovolání podat, jsou uvedeny v § 265b tr. řádu, nutný obsah dovolání je uveden v § 265f tr. řádu.

Praha 19. listopadu 2020

JUDr. Jan Sváček v. r.
předseda senátu

JUDr. Alexander Károlyi v. r.
vyhotovil